

СТАНОВИЩЕ

от

доц. Тодор Панайотов Коларов, д. н.

щатен преподавател в Нов български университет (НБУ), хабилитация по професионално направление 3.6. „Право“

върху

научните трудове за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“, по професионално направление 9.1. „Национална сигурност“, обявен в Държавен вестник (ДВ) брой

28 от 02.04.2024 г.,

с кандидат

гл. ас. д-р Дафинка Василева Сидова

I. Оценка за съответствие с минималните национални изисквания и изискванията на Нов български университет

От представените документи, по-конкретно от справката за изпълнение на минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3 от Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), е видно, че представената от кандидата за този конкурс научна продукция отговаря както на изискванията на ЗРАСРБ, така и на изискванията на Наредбата за развитието на академичния състав на НБУ. За отбелязване е, че кандидатът не само отговори на минималните изисквания на ЗРАСРБ по показатели, но ги и надвишава (например показатели група Г и Ж), като в някои случаи значително (например показател група Д, З и И).

По отношение на кандидата не ми е известно да има доказано по законоустановения ред плагиатство в представените за конкурса научните трудове.

II. Изследователска дейност и резултати

1. Монографичния труд.

Кандидатът участва в конкурса с монографията „Човешка сигурност чрез Европейско териториално сътрудничество: ползи, предизвикателства, перспективи (по примера на Република България).“ Монографията е отпечатана. Библиографската справка включва 245 източника (60 - на български език и 185 – на английски език). Проверката на монографията със софтуера за превенция на плагиатство StrikePlagiarism.com демонстрира 3,77% сходство по КС1 и 0,77% сходство по КС2. Трудът е балансиран, с ясна структура и идея, всяка глава е последвана от изводи, които обобщават резултатите от дискусията в съответната част. Състои се от увод, пет глави и заключение. По мое мнение заслужава да се акцентира на много добрата структура на изложението, което не винаги е отличителна черта на родната научна продукция.

Доколкото ми е известно, това е първото задълбочено изучаване на човешката сигурност като предмет на изследване в българската научна литература, и то не само с оглед на обект на изследване. Това само по себе си е индикация за приносния характер на монографията.

В първата глава, озаглавена „Човешката сигурност – съдържание и развитие“, авторът очертава същността и основните характеристики на концепцията за човешка сигурност, като проследява и основните етапи в развитието на понятието. Изследването откроява значимостта на ООН за възникване на понятието и разбирането за човешка сигурност (стр. 13 *et seq.*).

Втора глава, озаглавена „Методика за анализиране обезпечаването на човешката сигурност чрез европейското териториално сътрудничество“ е с ключово значение за труда. Чрез съчетание на конструктивисткия метод (стр. 58 *et seq.*) и критерият на функционалност на Европейското териториално сътрудничество (стр. 62 *et seq.*), кандидатът жалонира пътя на изследването си. Така, от една страна свободата от страх, свободата от недостиг и свободата за достоен живот са “кръстосани“ с трансграничното, транснационалното и междурегионалното сътрудничество. Резултатът е девет пресечни точки, които авторът очертава. Като откроява три основни от тях за своя анализ, кандидатът ги приема за основа на изследването в следващите три глави на монографията. По мое мнение, тази глава има най-голям принос за оригиналността на изследването и неговата значимост.

В глава трета „Свобода от страх чрез трансгранично сътрудничество“ се прави анализ на аспектите на свободата от страх чрез политическата, личната и здравна сигурност, като нейни аспекти. Прилагайки емпиричния метод като основа на анализа в тази глава, авторът разглежда редица трансгранични програми с участието на България и стига до изводи за тенденциите в трансгранично сътрудничество с участието на България, като се отнася критично към практическите му перспективи за положително влияние върху свободата от страх (стр. 173-174).

В глава четвърта „Свобода от недостиг чрез транснационално сътрудничество“ е приет аналогичен подход на този в глава трета, като се анализират аспектите на свобода от недостиг чрез икономическата и продоволствената сигурност. И тук се използва емпиричен анализ на транснационални програми с участието на България – Транснационална програма „Дунав“ (стр. 179), транснационална програма „Балкани-Средиземно море“ (стр. 183) и Транснационална програма Interreg VI-B NEXT „Черноморски басейн“ (стр. 205) - като анализът обосновава извода за устойчива положителна тенденция.

Последната глава „Свобода за достоен живот чрез международно сътрудничество“ се фокусира върху измеренията на свобода за достоен живот екологична и общностна сигурност чрез анализ на ползите от шест междурегионални програми на ЕС. Достига се до извода за нерезализиран потенциал за обезпечаване на свобода за достоен живот.

Останалите приложени публикации

Кандидатът участва в конкурса и с 1 студия, публикувана в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове или в специализирани издания за класифицирана информация, 1 глава от колективна монография и 19 статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове или в специализирани издания за класифицирана информация. От посочените 19 статии и доклади 10 са публикувани самостоятелно, а 9 в съавторство. Кандидатът е публикувал и книга на базата на защитен дисертационен труд за присъждане на ОНС „доктор“. Публикациите разглеждат различни аспекти на проблематиката в монографичния труд. Изследванията в тях са изиграли ролята на основа за написването на монографичния труд, без непременно да повтарят негови части. Те демонстрират интереса на кандидата както в сферата на човешката сигурност като цяло, така и по отношение на различни нейни аспекти, включително на екологичната сигурност.

2. Цитиране от други автори.

От представената справка е видно, че кандидатът е посочил цитирания от други автори в рамките на 102,5 точки при минимално изискуеми 50 точки. Те се формират от цитирания в монографии и колективни томове с научно рецензиране (65 точки) и цитиране в нереферирано списание с научно рецензиране (37,5 точки).

III. Учебна и преподавателска дейност

При преподавателската си дейност, кандидатът покрива изискванията за аудиторна и извънаудиторна заетост, както и работа в електронния обучителен модул "MOODLE – НБУ". Отзивите за него в анкетите на студентите са положителни, като средна оценка от анкетите за удовлетвореност на студентите от курс и преподавател е 4,85 от максимална 5. Кандидатът регулярно организира тематични учебни пътувания за студентите от ДНМС съвместно с колеги от други департаменти в НБУ и хонорувани преподаватели

IV. Административна и обществена дейност

Понастоящем кандидатът е член на Факултетния съвет на Бакалавърския факултет на НБУ член на Програмния съвет на ДНМС на НБУ в периода 2017-2022 г., а от 2022 г. и директор на Програмния съвет на ДНМС на НБУ. Впечатленията ми от работата ѝ в качеството на директор на Програмния съвет на ДНМС на НБУ са отлични. Д-р Сидова активно се включва във всички дейности на ДНМС (напр. организирането на ежегодните научни конференции на ДНМС през 2020, 2021, 2022 и 2023 г.), като проявява инициатива в редица случаи (напр. има водеща роля в Студентския дискуссионен форум). Има важен принос за сключването на договор за сътрудничество

между Дипломатическият институт на МВнР и НБУ, което е основа за реализиране на студентски стажове, както и между фондация „Кампания А21“ и НБУ.

Кандидатът е член на Българска общност за либерална демокрация.

V. Лични впечатления от кандидата

Познавам кандидата в качествата му на докторант и преподавател в ДНМС, НБУ. Убеден съм, че същата има потенциал за по-нататъшно академично развитие в избраната от нея сфера, изразяващо се в заемане на академична длъжност „доцент“.

VI. Мнения, препоръки и бележки по дейността и постиженията на кандидата

Позволявам си да отправя препоръка, при следваща редакция на монографичния труд „Човешка сигурност чрез Европейско териториално сътрудничество: ползи, предизвикателства, перспективи (по примера на Република България).“, в заключението да се изведат по-ясно ключови препоръки за по-ефективното използване на инструментариума на Европейско териториално сътрудничество за повишаване на различните аспекти на човешката сигурност. В същото време, нужно е да се отбележи, че тази препоръка и други коментари по представените за конкурса материали от кандидата не разколебават убеждението ми, че гл. ас. д-р Дафинка Сидова следва да бъде предложена да заеме академичната длъжност „доцент“ в професионално направление 9.1. „Национална и международна сигурност“.

Заклучение

С оглед на гореизложеното, изразявам своята положителна оценка. Считам, че монографичният труд и представените статии отговарят на изискванията на ЗРАСРБ за спечелване на конкурса за академична длъжност “доцент” по професионално направление 9.1. „Национална и международна сигурност”, обявен в ДВ брой 28 от 02.04.2024 г. Препоръчвам на научното жури да предложи на Академичния съвет на НБУ да избере главен асистент д-р Дафинка Василева Сидова за „доцент” в посоченото професионално направление.

28.06.2024 г.

Подпис